

מתנות ממני · מדריך מס' 01

מדריך העסקת נוער.

"כל מה שצריך לדעת לפני שאתה מעסיק נער או נערה בקיץ – בלי ליפול בביקורת של משרד העבודה."

פתח דבר

קיץ זה לא רק חופש. זו עונת הביקורות.

חודשי יולי-אוגוסט הם החודשים שבהם מבצע האכיפה של משרד העבודה פעיל ברמה הגבוהה ביותר. אם אתה מעסיק נוער ולא עובד לפי החוק – הסיכוי שיגיעו אליך גבוה. הקנסות מתחילים באלפי שקלים על הפרה.

היתרון הכלכלי

~22%

חיסכון בעלויות סוציאליות

העסקת נער מתחת לגיל 18 לתקופה קצרה חוסכת כ-22% מעלויות המעסיק הסוציאליות. ביטוח לאומי מופחת (0.61% מול 4.51%), פטור מהפרשות פנסיה, אי-צבירת פיצויי פיטורין ודמי הבראה.

תוכן המדריך

PAGE 3	גיל העסקה	01
PAGE 4	טפסולוגיה	02
PAGE 5	שעות עבודה	03
PAGE 6	מנוחה ועבודת לילה	04
PAGE 7	שכר מינימום	05
PAGE 8	דגשים נוספים	06

פרק 01

מה הגיל שלו?

גיל העסקת נוער זה הסעיף שמבלבל את רוב המעסיקים. בוא נעשה סדר. החל מגיל 14 ניתן להעסיק, בתנאים.

14 גיל העסקה

רק בחופשת לימודים רשמית, ורק בעבודות קלות שאינן מזיקות לבריאות או להתפתחות.

15 גיל 15

בשנת הלימודים – רק אם הנער חניך לפי חוק החניכות, או שמשרד החינוך אישר שהשלים חינוך חובה, או שיש לו פטור מחוק חינוך חובה והיתר העסקה.

16-18 גיל 16-18

בשעות הלימודים – רק לפי תנאי גיל 15. אחרי שעות הלימודים – מותר, ובלבד שהמעסיק קיבל מערכת שעות ווידא שאינו מועסק בזמן שיעור.

18 חינוך חובה

בן 18 שעדיין לומד וחוק חינוך חובה חל עליו – הסעיף הזה חל גם עליו. אל תניח שגיל 18 = פתוח.

טפסולוגיה.

שני טפסים. שני מועדים. שתי שמירות. בלי שניהם – אתה חשוף.

01 בדיקה רפואית

נער חייב להיבדק על ידי רופא משפחה ולהביא אישור כתוב שהוא כשיר לעבוד. שמירת האישור: כל תקופת ההעסקה ועד שנה לאחר סיומה. בנוסף – שמור צילום ת.ז של הנער או צילום ת.ז של ההורה כולל ספח. בלי האישור – אסור להעסיק. נקודה.

02 הודעה לעובד

חובה למסור לכל נער הודעה על תנאי העסקתו. ההודעה תכלול: תפקיד, ימים ושעות עבודה, ושם הממונה על הנער. בשונה מעובד מבוגר: חובה למסור את ההודעה תוך 7 ימים בלבד מהיום שהחל לעבוד. 7 ימים. לא יום אחד יותר.

פרק 03

שעות עבודה. לא בהכרח מה שחשבת.

זה הסעיף שמעסיקים נופלים בו שוב ושוב. שעות מותרות לעובד מבוגר לא זהות לשעות מותרות לנער.

עד 8 שעות	ביום – הכלל הבסיסי.
עד 9 שעות	ביום – רק לנער בן 16 ומעלה במקום עבודה שחל עליו שבוע עבודה מקוצר ל-5 ימים.
עד 7 שעות	בימי שישי וערבי חג – בלי יוצא מן הכלל.
עד 40 שעות	בשבוע – תקרה מוחלטת.
הפסקה	45 דקות ביום שבו הועסק מעל 6 שעות, מתוכן 30 דקות רצופות.
אסור	שעות נוספות לעובדי נוער. בכלל.

דוגמה מהשטח

בביקורות של משרד העבודה נמצאים עסקים שמעסיקים נער מעבר לשעות המותרות. **הקנס: כ-42,000 ש"ח** לכל פער שכזה, לכל עובד בנפרד. שעה אחת ביום מעבר לתקרה – שעה אחת חישוב מלא.

פרק 04

מנוחה שבועית ועבודת לילה.

מנוחה שבועית: חובה לתת לנער **36 שעות רצופות** של מנוחה. לעובד יהודי – כולל יום השבת. לעובד לא יהודי – שישי / שבת / ראשון לפי בחירתו, ובאופן קבוע.

בחופשה רשמית	בלימודים	גיל
אסור מ-20:00 עד 08:00	אסור להעסיק	14-15
מותר עד 01:00 (החל מ-6/2024), עם הסעה הביתה תוך חצי שעה, ובלי לימודים למחרת.	אסור מ-20:00 עד 08:00	16-18 חינוך חובה חל
מותר עד 01:00 (החל מ-6/2024), עם הסעה הביתה תוך חצי שעה, ובלי לימודים למחרת.	אסור מ-22:00 עד 06:00	16-18 לא חל

תכל'ס

תקופת הקיץ פותחת חלון של עבודה עד 01:00 לחלק מהגילאים – אבל רק עם הסעה הביתה ובלי לימודים למחרת. לא תנאי להמלצה – תנאי מצטבר.

פרק 05

שכר המינימום מעודכן.

תחולה 01/04/2026. שכר המינימום במשק עומד על 6,447.78 ש"ח. עבור עובדי נוער השכר נגזר באחוזים מהשכר במשק, לפי הגיל. משרה מלאה לנוער = 173 שעות בחודש.

עד גיל 16	70%	4,510.7 ש"ח חודשי	26.07 ש"ח לשעה
גיל 16-17	75%	4,832.89 ש"ח חודשי	27.94 ש"ח לשעה
גיל 17-18	83%	5,348.4 ש"ח חודשי	30.92 ש"ח לשעה
חניך עד 18	60%	3,866.31 ש"ח חודשי	22.35 ש"ח לשעה

חניך = נער עד גיל 18 העובד כדי לרכוש מקצוע על ידי עבודה מעשית מודרכת ולימוד בשיעורי מקצוע. שכר שעה = שכר חודשי לחלק ל-173.

אי תשלום שכר מינימום או הלנת שכר – עבירה פלילית. גם תקופת התלמוד / חפיפה – חייבת בשכר מלא.

פרק 06

דגשים נוספים שלא לפספס.

הסעיפים שמעסיקים מפספסים כי "הוא רק נער של הקיץ". בעיני המחוקק – הוא עובד מלא.

01	חופשה שנתית 18 ימים קלנדריים בשנה (כולל ימי מנוחה).
02	תקופת התלמדות כל דקה שזמנו של הנער שייך לך – חייבת תשלום. אין דבר כזה "יום ניסיון" בחינם.
03	פיצויי פיטורין הועסק מעל שנה ופוטר (או התפטר בדין מפוטר)? חייב פיצויים.
04	דמי הבראה גם עובד נוער זכאי בהתאם לחוק. לא בוגוס – חובה.
05	שעות נוספות אסור להעסיק נער בשעות נוספות. אין חישוב 125%/150% – יש איסור.
06	עבודות אסורות תקנות נוער עובד מגדירות רשימת עבודות אסורות. בדוק מול הענף שלך.
07	תיק עובד מלא ת.ז. + אישור רפואי + הודעה לעובד + מערכת שעות. תיק שלם – חליפת הגנה.

CBS · חוק ה-4

בדיקת 4 תיקי נוער מוצאת את כל ההפרות הרחביות.

אם תיק אחד חסר – בדוק את כולם.

נעים להכיר

חן בן-שבת.

כלכלנית ובודקת שכר מוסמכת מטעם משרד העבודה (אישור מס' 35736313). ליוויתי מעל 400 מעסיקים ו-200 ביקורות של משרד העבודה.

ניהלתי 40 עובדים בעצמי – אני לא מסבירה תיאוריה. אני חיה את זה. זה לא מדריך לקריאה – זו רשימת בדיקה. הדפס, תייק, סמן.

פרטי קשר

טלפון 052-8556015

וואטסאפ wa.me/972528556015

מייל chen@cbs.co.il

אתר www.cbs.co.il